

درآمدی بر اصلاحات و خصوصی سازی
صندوق های باز نشستگی

پدید آورندگان:

حسن چهار محالی، دکتر محمد هاشم بت شکن، محمد صالحی فر

سرشناسه:

چهارمحالی، حسن ۱۳۶۳

عنوان و نام پدیدآورندگان:

درآمدی بر اصلاحات و خصوصی سازی صندوق های بازنشستگی /

پدیدآورندگان، حسن چهارمحالی، دکتر محمد هاشم بت شکن، محمد صالحی فر

ویراستار علمی:

ممدآقا محمدی

مشخصات نشر:

تهران: دانشگاه خاتم الانبیا، (ص)، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری:

۱۸۰ ص. مصور، جدول، نمودار.

شابک:

۹۷۸-۶۰۰-۸۸۲۸-۱۷-۴

وضعیت فهرست نویسی:

فیفا

موضوع:

صندوق های بازنشستگی

موضوع:

Pension trusts

موضوع:

صندوق های بازنشستگی -- مدیریت

موضوع:

Pension trusts -- Management

شناسه افزوده:

بت شکن، محمد هاشم، ۱۳۴۶

شناسه افزوده:

صالحی فر: محمد ۱۳۷۰

رده بندی کنگره:

HDV۱۰۵/۴/ج ۹۵۴/۱۳۹۶

رده بندی دیویی:

۳۳۱/۳

شماره کتابشناسی ملی:

۴۸۷۰۸۷۱

عنوان کتاب: درآمدی بر اصلاحات و خصوصی سازی صندوق های بازنشستگی

پدیدآورندگان: حسن چهارمحالی، دکتر محمد هاشم بت شکن، محمد صالحی فر

طراح جلد و صفحه آر: احمد براری گیل آبادی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۸۲۸-۱۷-۴

شمارندگان: ۱۰۰۰ نسخه

قطع: وزیری

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

ناشر: انتشارات دانشگاه پدافند هوایی خاتم الانبیا، (ص)

چاپ اول: ۱۳۹۶

امور فنی و چاپ: چاپ و صحافی دانشگاه پدافند هوایی خاتم الانبیا، (ص)

دفتر فنی و توزیع: دانشگاه پدافند هوایی خاتم الانبیا، (ص) واحد انتشارات

حق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ می باشد و هرگونه چاپ، تکثیر، یا باز نشر اثر بدون مجوز ناشر به هر شکل، اعم از افست، ریسوگراف یا زیراکس به صورت متن کامل یا خلاصه شده تحت هر عنوان اعم از کتاب، جزوه یا وسیله کمک آموزشی در فضای واقعی یا مجازی ممنوع و موجب پیگرد قانونی است.

پیشگفتار

در جهان امروز مسئله بازنشستگی یکی از عناصر مهم نظام های استخدای را تشکیل می دهد و از مدت ها پیش این مسئله در بین شاغلین بخش های مختلف تولیدی و خدماتی مطرح بوده است.

اهمیت نقدی که صندوق های بازنشستگی می توانند در ابعاد اقتصادی ، اجتماعی و سیاسی در جامعه داشته باشند بر کسی پوشیده نیست، از یک طرف وجوه و منابع هنگفتی در اختیار دارند از طرف دیگر تکلیف معیشت قشر بازنشسته و خانواده تحت سرپرستی آنها در گرو نحوه فعالیت این صندوق ها می باشد.

در دو دهه اخیر بحث بر سامت و اصلاحات نظام های بازنشستگی در دنیا اوج گرفته است و این مسئله مربوط به کشورهای توسعه یافته در حال توسعه نیست و اکثر کشورهای دنیا اقدام به اصلاح سیستم های بازنشستگی خود نموده و سیستم های بازنشستگی جدیدی با مشارکت بخش خصوصی ایجاد کرده اند که در نهایت باعث بهبود عملکرد سیستم های بازنشستگی، رفاه سالمندان، برقراری عدالت بین کسور پرداختی و حقوق دریافتی، توسعه بازار های مالی و توسعه اقتصادی کشورها شده است.

هدف از تالیف این کتاب آشنایی با مفاهیم اصلی در مورد نظام های اجتماعی و سیستم های بازنشستگی، شناسایی چالش های موجود در سیستم های بازنشستگی و درک روش های مختلف خصوصی سازی و اصلاح سیستم های بازنشستگی دولتی می باشد.

در پایان از راهنمایی و یاری همه عزیزانی که امکان ناش این کتاب را فراهم آوردند، سپاسگزاری و قدردانی می نمایم.

فهرست مطالب

فصل اول: نظام تأمین اجتماعی.....	۱
۱-۱- تاریخچه تأمین اجتماعی در جهان.....	۱
۲-۱- جهانی شدن مقوله تأمین اجتماعی.....	۴
۳-۱- راهبردهای تأمین اجتماعی.....	۴
۳-۱-۱- بیمه‌های اجتماعی.....	۴
۳-۱-۲- مساعدت اجتماعی.....	۵
۳-۱-۳- نظام همگانی.....	۶
۳-۱-۴- مسئولیت کارفرما.....	۷
۳-۱-۵- صندوق احتیاط.....	۷
۳-۱-۶- صندوق‌های پس‌انداز اجباری.....	۸
۴-۱- پیدایش نظام تأمین اجتماعی.....	۹
۵-۱- تاریخچه تأمین اجتماعی در ایران.....	۱۲
۶-۱- ساختار نظام تأمین اجتماعی در ایران.....	۱۴
فصل دوم: معرفی نظام‌های بازنشستگی.....	۱۹
۱-۲- جنبه‌های اصلی طرح‌های بازنشستگی.....	۱۹
۱-۱-۲- هدف بازنشستگی.....	۱۹
۲-۱-۲- تأمین وجه و تحمل ریسک (FUNDING AND RISK BEARING).....	۲۰
۳-۱-۲- اداره طرح‌های بازنشستگی تأمین وجه شده و ابزار تأمین وجه.....	۲۰
۴-۱-۲- واجدیت شرایط و مشارکت (ELIGIBILITY AND PARTICIPATION).....	۲۰
۵-۱-۲- رفتارهای مالیاتی (TAX TREATMENTS).....	۲۱

- ۲-۲- معرفی نظام‌های بازنشستگی..... ۲۱
- ۳-۲- طبقه‌بندی بر اساس نوع پرداخت مزایا..... ۲۲
- ۱-۳-۲- طرح‌های بازنشستگی مزایای معین (DB)..... ۲۲
- ۲-۳-۲- طرح‌های بازنشستگی مشارکت معین (DC)..... ۲۳
- ۳-۳-۲- مقایسه برنامه‌های مزایای معین و مشارکت معین..... ۲۵
- ۴-۳-۲- طرح‌های بازنشستگی مختلط..... ۲۸
- ۴-۲- طبقه‌بندی بر اساس نحوه تأمین مالی..... ۲۸
- ۱-۴-۲- طرح تأمین مالی (روش فاقد اندوخته)..... ۲۸
- ۲-۴-۲- طرح تأمین مالی (درج با اندوخته مالی)..... ۳۰
- ۳-۴-۲- اندوخته گذاری جزئی..... ۳۱
- ۵-۲- طبقه‌بندی بر اساس متولی اداره سیستم..... ۳۱
- ۱-۵-۲- سیستم‌های بازنشستگی دولتی (عمومی)..... ۳۱
- ۲-۵-۲- سیستم‌های بازنشستگی خصوصی..... ۳۲
- ۶-۲- طرح‌های بازنشستگی شغلی در مقابل شخصی..... ۳۴
- ۱-۶-۲- طرح‌های بازنشستگی شغلی..... ۳۴
- ۲-۶-۲- طرح‌های بازنشستگی شخصی..... ۳۵
- ۷-۲- طرح‌های بازنشستگی حمایت‌شده در برابر حمایت نشده..... ۳۷
- ۸-۲- طبقه‌بندی صندوق‌های بازنشستگی بر حسب امکان عضویت..... ۳۷
- ۱-۸-۲- صندوق بازنشستگی باز..... ۳۸
- ۲-۸-۲- صندوق بازنشستگی بسته..... ۳۸
- فصل سوم: عوامل مؤثر در اصلاحات سیستم بازنشستگی..... ۴۱

- ۳-۱- شرایط خاص هر کشور..... ۴۱
- ۳-۲- شرایط اقتصاد کلان..... ۴۲
- ۳-۳- آمادگی، حداقل شرایط و هم افزایی نهادهای مالی..... ۴۴
- ۳-۳-۱- سیستم بانکداری..... ۴۴
- ۳-۳-۲- بازارهای سهام..... ۴۶
- ۳-۳-۳- شرکت های بیمه..... ۴۷
- ۳-۳-۴- سرمایه گذاران نهادی..... ۴۸
- ۳-۳-۵- مالیات بندی و مالی باز نشستگی..... ۴۸
- ۳-۴- رویه های قانون گذاری..... ۴۹
- ۳-۵- رویه های نظارتی..... ۵۱
- ۳-۶- ثبات مالی سیستم..... ۵۳
- ۳-۷- ضمانت و اطمینان..... ۵۴
- ۳-۸- شفافیت و افشای اطلاعات..... ۵۵
- ۳-۹- حاکمیت..... ۵۶
- ۳-۱۰- فرآیند سرمایه گذاری..... ۵۷
- ۳-۱۱- اطمینان و مقبولیت اذهان عموم..... ۶۰
- ۳-۱۲- موضوعات اداری و اجرایی..... ۶۰
- ۳-۱۲-۱- آمادگی اداری..... ۶۰
- ۳-۱۲-۲- جمع آوری حق بیمه ها: رویکرد اتاق تهاتر..... ۶۲
- ۳-۱۲-۳- ساختار و سطوح هزینه..... ۶۵
- ۳-۱۲-۴- تأمین مستمری های ماهانه مادام العمر..... ۶۶

۶۷	۳-۱۲-۵- ترمیم سالانه مزایا (شاخص بندی).....
۶۷	۳-۱۳- اقتصاد سیاسی.....
۷۱	فصل چهارم: ضرورت انجام اصلاحات بازنشستگی.....
۷۲	۴-۱- فشار مالی: ضرورت های کوتاه مدت و نیازهای بلندمدت.....
۷۷	۴-۲- عمل به تعهدات.....
۷۹	۴-۳- هماهنگی سیستم ها با تغییرات اقتصادی- اجتماعی.....
۸۱	۴-۴- چالش ها: فرصت های جهانی شدن.....
۸۳	فصل پنجم: انواع اصلاحات در سیستم بازنشستگی.....
۸۳	۵-۱- مقدمه.....
۸۵	۵-۲- اصلاحات پارامتریک (مولفه ها).....
۸۶	۵-۲-۱- بررسی نظام بازنشستگی با مدل آلفا تعریف شده.....
۸۷	۵-۲-۲- ویژگی های اصلی طرح بازنشستگی با رایای معین.....
۸۸	۵-۲-۳- برتری های طرح بازنشستگی با مزایای معین.....
۸۹	۵-۲-۴- نارسایی های طرح بازنشستگی با مزایای معین.....
۹۰	۵-۳- اصلاحات سیستمی.....
۹۰	۵-۳-۱- نظام بازنشستگی کسور تعریف شده.....
۹۴	۵-۳-۲- اصلاحات مشارکت معین فرضی- NDC (تبدیل DB-PAYG به DC-PAYG (NDC).....
۹۶	۵-۳-۳- اصلاحات کاملاً مبتنی بر بازار.....
۹۷	۵-۳-۴- پیش اندوخته گذاری دولتی.....
۹۸	۵-۳-۵- نظام های بازنشستگی چند رکنی.....
۱۱۳	فصل ششم: سرمایه گذاری در صندوق های بازنشستگی.....

- ۱-۶- تجارب سرمایه‌گذاری صندوق‌های بازنشستگی..... ۱۱۳
- ۲-۶- سرمایه‌گذاری طرح‌های بازنشستگی..... ۱۱۴
- ۱-۲-۶- استراتژی‌های سرمایه‌گذاری برای طرح‌های مشارکت معین (DC)..... ۱۱۵
- ۲-۲-۶- استراتژی‌های سرمایه‌گذاری برای طرح‌های مزایای معین (DB)..... ۱۱۶
- ۳-۶- سرمایه‌گذاری بین‌المللی..... ۱۱۹
- ۱-۳-۶- دلایلی در تأیید سرمایه‌گذاری بین‌المللی..... ۱۱۹
- ۲-۳-۶- دلایلی در نفی سرمایه‌گذاری بین‌المللی و معمای گرایش داخلی..... ۱۲۰
- ۴-۶- مقررات صندوق‌های بازنشستگی..... ۱۲۰
- ۵-۶- سرمایه‌گذاری طرح‌های بازنشستگی دولتی و خصوصی..... ۱۲۲
- ۶-۶- گزینه‌های سرمایه‌گذاری محدود در کشور..... ۱۲۳
- ۷-۶- بازده‌ها و ریسک‌های سرمایه‌گذاری..... ۱۲۴
- ۸-۶- صندوق‌های بازنشستگی خصوصی: دارایی، تخصیص دارایی‌ها..... ۱۲۴
- فصل هفتم: تأثیر خصوصی‌سازی سیستم بازنشستگی بر توسعه بازار سرمایه..... ۱۲۹
- ۱-۷- مقدمه..... ۱۲۹
- ۲-۷- سیاست‌های کلی مقررات مالی و شفافیت بازارهای مالی..... ۱۲۹
- ۳-۷- تخصیص شدن، نوآوری و ابداع ابزارهای مالی نوین..... ۱۳۰
- ۴-۷- رشد ابعاد بازار..... ۱۳۲
- ۵-۷- عمق‌بخشی مالی..... ۱۳۲
- ۶-۷- اثرات ثانوی بر ساختار سیستم مالی و سایر بازارهای مرتبط..... ۱۳۳
- ۷-۷- بهره‌وری کل عوامل تولید..... ۱۳۳
- ۸-۷- تأثیر سیستم بازنشستگی خصوصی در رشد اقتصادی..... ۱۳۳

۷-۹-حجم دارایی صندوق‌های بازنشستگی در دنیا.....	۱۳۴
فصل هشتم: بحران مالی و صندوق‌های بازنشستگی.....	۱۳۹
۸-۱-صندوق‌های بازنشستگی خصوصی و بحران در بازارهای مالی.....	۱۳۹
۸-۲-تاثیر بحران در صندوق‌های بازنشستگی با مشارکت معین.....	۱۴۳
۸-۳-واکنش به بحران مالی و ارائه راه‌حل مناسب.....	۱۴۴
۸-۳-۱-واکنش منفی شدید در قبال سیستم‌های بازنشستگی خصوصی.....	۱۴۴
۸-۳-۲-تغییر ترکیب دارایی‌ها.....	۱۴۵
۸-۳-۳-پاسخ‌های کوتاه مدت.....	۱۴۶
فصل نهم: مفاهیم و اصطلاحات مهم.....	۱۴۹
فهرست منابع.....	۱۶۵